

Warszawa, dnia 5 września 2016 r.

Poz. 1396

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 1 września 2016 r.

w sprawie działań naprawczych²⁾

Na podstawie art. 14 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1789 oraz z 2015 r. poz. 277 i 1926) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje działań naprawczych oraz warunki i sposoby ich prowadzenia dla szkód w środowisku w gatunkach chronionych lub chronionych siedliskach przyrodniczych lub wodach;
- 2) warunki i sposoby przeprowadzania remediacji – dla szkód w środowisku w powierzchni ziemi.

§ 2. Określa się następujące rodzaje działań naprawczych prowadzonych w przypadku szkody w środowisku w gatunkach chronionych, chronionych siedliskach przyrodniczych lub w wodach:

- 1) podstawowe;
- 2) uzupełniające;
- 3) kompensacyjne.

§ 3. 1. Podstawowe działania naprawcze prowadzi się w pierwszej kolejności.

2. Podstawowe działania naprawcze powinny spowodować przywrócenie stanu początkowego albo przybliżonego do stanu początkowego, w możliwie najkrótszym czasie.

§ 4. 1. Jeżeli podstawowe działania naprawcze nie doprowadziły lub mogą nie doprowadzić do przywrócenia stanu początkowego albo przybliżonego do stanu początkowego, podejmuje się uzupełniające działania naprawcze.

2. Uzupełniające działania naprawcze prowadzi się w sposób zapewniający osiągnięcie podobnego stanu elementów przyrodniczych lub ich funkcji, jaki byłby zapewniony przez podstawowe działania naprawcze.

3. Uzupełniające działania naprawcze prowadzi się w innym miejscu niż miejsce wystąpienia szkody w środowisku, jeżeli osiągnięcie podobnego stanu elementów przyrodniczych lub ich funkcji w miejscu wystąpienia szkody w środowisku nie jest możliwe.

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1904 i 2095).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu (Dz. Urz. UE L 143 z 30.04.2004, str. 56; Dz. Urz. UE L 102 z 11.04.2006, str. 15; Dz. Urz. UE L 140 z 05.06.2009, str. 114 oraz Dz. Urz. UE L 178 z 28.06.2013, str. 66; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 8, str. 357).

4. Prowadzenie uzupełniających działań naprawczych jest możliwe w innym miejscu niż miejsce wystąpienia szkody w środowisku, jeżeli przy równoważnym efekcie koszty ich przeprowadzenia będą znacząco mniejsze od kosztów przeprowadzenia tych działań w miejscu wystąpienia szkody w środowisku.

§ 5. 1. Jeżeli do chwili osiągnięcia pełnego efektu podstawowych lub uzupełniających działań naprawczych elementy przyrodnicze nie spełniają swoich funkcji lub nie są użyteczne dla innych elementów przyrodniczych lub dla ludzi, oprócz podstawowych lub uzupełniających działań naprawczych, prowadzi się kompensacyjne działania naprawcze.

2. Kompensacyjne działania naprawcze prowadzi się w sposób zapewniający zrekomensowanie powstałych strat w okresie od chwili wystąpienia szkody w środowisku do przywrócenia stanu początkowego albo przybliżonego do stanu początkowego, albo do osiągnięcia podobnego stanu elementów przyrodniczych lub ich funkcji.

3. Kompensacyjne działania naprawcze powinny spowodować, wykraczającą poza przywrócenie do stanu początkowego albo przybliżonego do stanu początkowego, albo wykraczającą poza osiągnięcie podobnego stanu elementów przyrodniczych lub ich funkcji, poprawę stanu elementów przyrodniczych lub ich funkcji.

4. Kompensacyjne działania naprawcze prowadzi się w innym miejscu niż miejsce wystąpienia szkody w środowisku, jeżeli zrekomensowanie powstałych strat w miejscu wystąpienia szkody w środowisku nie jest możliwe.

5. Prowadzenie kompensacyjnych działań naprawczych jest możliwe w innym miejscu niż miejsce wystąpienia szkody w środowisku, jeżeli przy równoważnym efekcie koszty ich przeprowadzenia będą znacząco mniejsze od kosztów przeprowadzenia tych działań w miejscu wystąpienia szkody w środowisku.

§ 6. 1. Uzupełniające lub kompensacyjne działania naprawcze prowadzi się, uwzględniając w pierwszej kolejności zastępowanie elementów przyrodniczych lub ich funkcji, które uległy szkodzie w środowisku, tożsamymi pod względem jakości i ilości elementami przyrodniczymi lub ich funkcjami.

2. Jeżeli zastąpienie elementów przyrodniczych lub ich funkcji nie jest możliwe w sposób, o którym mowa w ust. 1, uzupełniające lub kompensacyjne działania naprawcze prowadzi się, uwzględniając zastępowanie elementów przyrodniczych lub ich funkcji alternatywnymi elementami przyrodniczymi lub ich funkcjami. W takim przypadku obniżenie jakości elementów przyrodniczych lub ich funkcji rekompensuje się ich ilością.

§ 7. 1. W przypadku szkody w środowisku w gatunkach chronionych, chronionych siedliskach przyrodniczych lub w wodach, w sposobie prowadzenia działań naprawczych uwzględnia się:

- 1) wpływ działań naprawczych na zdrowie ludzi i bezpieczeństwo publiczne;
- 2) koszt prowadzenia działań naprawczych;
- 3) prawdopodobieństwo uzyskania zakładanych efektów działań naprawczych;
- 4) stopień, w jakim działania naprawcze będą zapobiegały wystąpieniu szkód w środowisku w przyszłości;
- 5) ryzyko wystąpienia dodatkowych szkód w środowisku będących wynikiem działań naprawczych;
- 6) stopień, w jakim działania naprawcze przyniosą poprawę stanu poszczególnych elementów przyrodniczych lub ich funkcji;
- 7) stopień, w jakim działania naprawcze uwzględniają charakterystykę społeczną, gospodarczą danego terenu;
- 8) okres, po upływie którego prowadzone działania naprawcze zaczną przynosić zakładane efekty, a także trwałość tych efektów;
- 9) stopień, w jakim działania naprawcze przyczynią się do przywrócenia środowiska do stanu początkowego albo przybliżonego do stanu początkowego;
- 10) geograficzne powiązanie miejsca odbudowy utraconych elementów przyrodniczych lub ich funkcji z miejscem wystąpienia szkody w środowisku, mając na uwadze największe korzyści dla elementów przyrodniczych lub ich funkcji, które doznały szkody w środowisku.

2. Prowadząc działania naprawcze, uwzględnia się:

- 1) najlepsze dostępne techniki;
- 2) możliwość wykorzystania naturalnej regeneracji elementów przyrodniczych, jeżeli przynosi ona największe korzyści dla środowiska.

§ 8. 1. Określa się następujące sposoby przeprowadzania remediacji – dla szkód w środowisku w powierzchni ziemi:

- 1) usunięcie zanieczyszczenia, przynajmniej do dopuszczalnej zawartości w glebie i w ziemi substancji powodujących ryzyko, o której mowa w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 101a ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, 831, 903 i 1250);
- 2) inne niż wskazany w pkt 1, prowadzące do usunięcia znaczącego zagrożenia dla zdrowia ludzi i stanu środowiska, z uwzględnieniem obecnego i, o ile jest to możliwe, planowanego sposobu użytkowania terenu, takie jak:
 - a) zmniejszenie ilości zanieczyszczeń lub
 - b) ograniczenie możliwości rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń i kontrolowanie zanieczyszczenia przez okresowe prowadzenie badań zanieczyszczenia gleby i ziemi w określonym czasie, lub
 - c) przeprowadzenie samooczyszczania powierzchni ziemi, ewentualne działania wspomagające samooczyszczanie, kontrolowanie zanieczyszczenia przez okresowe prowadzenie badań zanieczyszczenia gleby i ziemi w określonym czasie, ewentualne ograniczenie dostępu ludzi do zanieczyszczonego terenu i ewentualna konieczność zmiany sposobu użytkowania zanieczyszczonego terenu.

2. Przy planowaniu lub określaniu sposobu przeprowadzenia remediacji w pierwszej kolejności rozważa się usunięcie zanieczyszczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

3. Odstąpienie od usunięcia zanieczyszczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, i przeprowadzenie remediacji w sposób, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, dopuszcza się, jeżeli:

- 1) nie są znane technologie lub sposoby pozwalające na usunięcie zanieczyszczenia lub
- 2) negatywne dla środowiska skutki działań prowadzonych w celu usunięcia zanieczyszczenia byłyby niewspółmiernie wysokie do korzyści osiągniętych w środowisku, lub
- 3) koszty oczyszczania doprowadzające do usunięcia zanieczyszczenia byłyby nieproporcjonalnie wysokie w stosunku do korzyści osiągniętych w środowisku i zasadne jest przeprowadzenie remediacji w sposób, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, co zostało wykazane w analizie kosztów i korzyści przeprowadzonej dla kilku wariantów sposobu przeprowadzenia remediacji.

4. Sposób użytkowania terenu określa się na podstawie jego faktycznego zagospodarowania i wykorzystania, chyba że inny sposób zagospodarowania terenu wynika z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi z dniem 5 września 2016 r.³⁾

Minister Środowiska: *J. Szyszko*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 4 czerwca 2008 r. w sprawie rodzajów działań naprawczych oraz warunków i sposobu ich prowadzenia (Dz. U. poz. 664), które zgodnie z art. 38 pkt 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1101) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.